

Hazırlık

“Sonraki Derse Hazırlık” aşamasında sizden istenilen araştırma sonucunda edindiğiniz bilgileri arkadaşlarınıza okuyunuz.

Arkadaşlarınızın da araştırma sonuçlarını dinledikten sonra en çok hangi yöreye ait halk oyununun ilginizi çektiğini nedenleriyle açıklayınız.

Metnin başlığını okuyup aşağıdaki görselleri inceleyiniz. Başlıktan ve görsellerden hareketle dinleyeceğiniz metnin konusunu tahmin edip söyleyiniz.

Şarkıyı sözlerine, ritmine ve vurgularına dikkat ederek dinleyiniz. Dinlerken şarkıda anlamını bilmediğiniz kelimeleri 1. etkinlikteki yazma alanına yazınız.

HALAY

1. Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını şarkıda geçtiği dizeden hareketle tahmin ediniz. Tahminlerinizin doğruluğunu sözlükten kontrol ettikten sonra bunlarla birer cümle kurunuz.

horon	Tahminim:	Zıplayarak oynanan bir oyun.
	Anlamı:	Doğu Karadeniz Bölgesinde oynanan bir dans /oyun çeşididir.
	Cümlem:	Bizim köydeki düğünlerde her zaman horon oynanır.
halay	Tahminim:	El ele tutuşularak oynanan bir oyun.
	Anlamı:	Halay, Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesi, Güneydoğu Anadolu Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi, Orta Karadeniz ve Çukurova bölgesinde oynanan halk oyunlarının genel ismidir.
	Cümlem:	Dün bizim okulun bahçesinde halay çektik.
tepmek	Tahminim:	İtekleme. basmak.
	Anlamı:	Üzerine basmak, sıkıştırmak.
	Cümlem:	Düğünde herkes horon tepiyordu.

2. Etkinlik

Metnin konusunu en iyi yansıtan görseli işaretleyiniz.

3. Etkinlik

a. Şarkıyı bir kez daha dinleyiniz. Şarkıda geçen duyguları belirten ifadeleri işaretleyiniz.

saygı

umut

neşe

sevgi

çoşku

hüzün

özlem

dostluk

korku

b. Şarkıdan alınan aşağıdaki dizeleri okuyunuz. Şarkının ana duygusunu en iyi yansıtan dizeyi işaretleyiniz. Bu dizeyi işaretlemenizin nedenini açıklayınız.

El ele, yan yana, diz dize oyna

Kol kola dönerek şarkılar söyle

Baharı beklemek yaşamı sevmek demek

Davullar çalmalı, horonlar tepmeli

Baharı beklemek, yaşam ve umut dolu olmak gerekir.

4. Etkinlik

Dinlediğiniz şarkıya iki farklı başlık belirleyiniz. Başlıkları ve bunları belirlemenizin nedenlerini yazınız.

Birinci başlığım: HALK DANSLARIMIZ

Bu başlığı seçme nedenim:

Ülkemizin her yöresinde farklı halk oyunları bulunmaktadır. Bu oyunlar o yörelerde sürekli oynanır.

İkinci başlığım: HEP BERABER

Bu başlığı seçme nedenim:

Yöremize ait olan bu oyunlar el ele vererek hep beraber oynanabilen oyunlardır. Ne kadar kalabalık olursa şenlik de o kadar iyi olur.

5. Etkinlik

"Halay" şarkısını beğenip beğenmediğinizi nedenleriyle yazınız

Beğendim.

Halay hep beraber oynanan güzel bir dans/oyundur. Birlik ve beraberliği anlatır. Coşku vardır. Eğlence vardır. Şenlik vardır.

6. Etkinlik

Arkadaşlarınızla birlikte en sevdiğiniz şarkıları söyleyiniz. Ardından bu şarkıları neden sevdiğiniz konusunda konuşunuz.

Konuşmanızı yaparken arkadaşlarınızla göz teması kurmayı, işitilebilir bir ses tonu kullanmayı unutmayınız. Arkadaşlarınızı dinlerken nezaket kurallarına uyunuz. Onların sözlerini kesmeden sabırla dinleyiniz.

7. Etkinlik

“Kardeşlik, sevgi, paylaşma” kavramlarından hareketle kısa bir şiir yazınız. Şiirinize başlık koymayı unutmayınız. Şiirinizi bitirdikten sonra tekrar okuyarak yazım ve noktalama yanlışları varsa bunları düzeltiniz.

KARDEŞÇE

Oyun oynarız.

Şarkı söyleriz.

Eğleniriz.

Kardeşçe.

Birlik olmalı.

Hep beraber.

Mutlu olmalı,

Kardeşçe.

Şiirinizin içeriğine uygun bir resim yapınız.

GÜL AĞACI ÇAY BAHÇESİ'NDEN HACİVAT KARAGÖZE

7 Eylül 1962 tarihinde Edirne'nin Keşan ilçesinde doğduğumda, hayatımın Anadolu'nun çeşitli kentlerinde geçeceğini tahmin edemezdim elbette. Hem de karı bu kadar çok seveceğimi...

Daha önce kar görmüşlüğüm yoktu. İstanbul'da Fatih'te bir apartmanın dördüncü katında oturuyorduk. Buraya da babamın memuriyeti nedeniyle Edremit'ten gelmiştik. Orası başkaydı. Bahçeli bir evimiz vardı. Bahçeli ev oyun, toprağı koklamak demektir. Bunun da tadına orada varmıştık. Önü arkası bahçe olan evimizin havuzlu olması bize türlü imkânlar sağlıyordu. Bu, bazen oyuncak bebeklerin yüzdüğü bazen de pazardan alınan karpuzları soğutmaya yarayan bir havuz oluyordu. Havuz, karpuzlar, bebekler bir yana hayvan sevgisi bir başkaydı bizler için. Adı Bobi olan köpeğimiz, çocuk bilincimle tanıdığım ilk evcil hayvanımız oldu. Güvercinlerle Bobi aynı kaptan yemek yerlerdi. Bahçemiz düzenli değildi ama ön bahçede bulunan kasımpatılar boylanıp çiçek açtıkça hoşumuza gider, zaman zaman bahçedeki çiçeklerden öğretmenimize buket yapıp götürdüğümüz de olurdu. Özellikle karşı evin bahçe duvarından sarkan erikler ilgimizi çeker, bir türlü uzanıp o eriklerden yiyeceğimizi...

O sıralar henüz iki kardeşтик. Birlikte evcilik oynardık, canımız hiç sıkılmazdı. Yazları bazen annem bizleri denize götürürdü. Bize eliyle diktiğı mayoları pek sever ama erkenden eve döndüğümüzden olsa gerek yüzmenin tadına bir türlü varamazdık. Babamın tayinin İstanbul'a çıkması hayatımızı birden değıştirdi. Bahçeli ev, sokakta arkadaşlarımızla oynadığımız oyunlar bitti. Artık dört duvar arasındaydık. Evimizin çevresi apartmanlarla çevriliydi.

Balkondan baktığımızda Vatan Caddesi'ni ve uzakta kurulu olan lunaparkı görürdük. O lunaparka bir kez gidebildik. Akşamları uzaktan dönme dolabın yanan ışıklarına bakardık. Bir de birkaç kez Gül Ağacı Çay Bahçesi'ne... Orada Hacivat ile Karagöz oynatılır, elinde fotoğraf makinesi olan bir genç, fotoğraf çekmek için tahta sandalyeler arasında dolaşıp dururdu. Evde kız kardeşimle evcilik oynamaktan başka çaremiz yoktu. Camdan dışarıyı seyretmek en büyük eğlencemizdi. Sıkıntıydı o yıllar biraz da bizler için. Babaannemin Almanya'dan getirdiği saçlı bebekler de olmasa kim bilir nasıl zaman geçirirdik? Bir süre sonra babamın tayininin Bingöl'e çıkması hayatımızın akışını değiştirdi. Önceleri üzülsek de iki yıl kalacağımız bu kenti daha sonra çok sevdi. Bölgenin deprem bölgesi olması nedeniyle tek katlı prefabrik evlerde oturduk. Karı ilk kez orada gördük. Evimizin su boruları orada dondu. Annem borulara sıcak su dökerek, boruları orada açmaya çalıştı. Dizimize kadar kara orada saplandık. Çatıdan sarkan buzlar, kapanan yollar, babamızın getirdiği kayaklarla yaptığımız kayma deneyimlerimiz... Bir de küçük bir sinema vardı. Arkadaşlarımızla sinemaya gider, Türk filmleri izlerdik orada. (...) Askerî lojmanın geniş bahçesinde arkadaşlarımızla oyunlar oynardık. Oyunun biri biter ötekisi başlar, ertesi gün ya bir ağacın tepesinde ya da salıncakta soluğu alırdık. Öyle evimize pek gelen giden olmazdı. Gittiğimiz evlerde de farklı dünyalar karşılardı çocukluğumuzu. Yeni kitaplar, yeni insanlar hep ilgimi çekerdi.

Yazları sıcak geçerdi Bingöl'de. Evimizin önündeki dut ağaçları, bahçemizde oradan oraya sıçrayan kurbağalar ilgimizi çeker, gökyüzü berrak görünür, neredeyse yıldızları elimizle tutacak gibi olurduk. (...) Babam bazen bizleri arabayla gezdirir, Yado çeşmesine götürür, ıhlamur ağaçlarının kokusunu içimize çekerdik.

Bingöl uzun sürmedi, diğer güzel şeyler gibi. Şimdi dönmek istesem de çocukluk sokacağına bu mümkün değil. Sadece gözlerimi kapatarak anılar denizinde gezinebiliyorum. Bu bile güzel, geçmişi kucaklamak için.

Betül TARIMAN

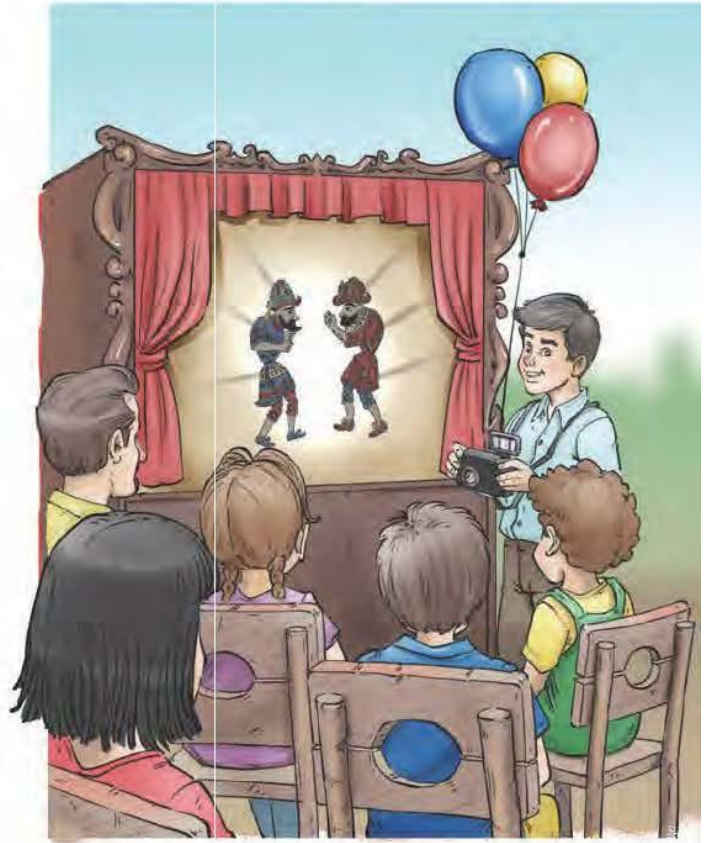
(Kısaltılmıştır.)

Yazar Hakkında Bilgi

Betül TARIMAN (1962 -)

Keşan/Edirne'de doğdu. İlkokulu Bingöl'de, ortaokul ve liseyi Konya'da tamamladı. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünden mezun oldu. Çeşitli dergilerde şiirleri yayımlandı. Eserlerinden bazıları şunlardır: Üzgündü Kirlar, Kardan Harfler, Güle Gece Yorumları, Yol İnsanları...

Tema Değerlendirme Çalışmaları

SESİNİ İSTEYEN KURBAĞA

Dış kapının kısa aralıklarla tıklatıldığını duyuyordum. Küçük bir topun çarpışına benziyordu ses. Çocuklardan biri sürekli şut mu çekiyordu ne?

Varıp kapıyı açtım. Kimsecikler yoktu. Evlerin ışıkları sönmüktü. Herkesin uykuda olduğu belliydi. Aşağıımızdaki yoldan, taşıtların birleşen sesi homurtu gibi duyuluyordu.

Ses duyduğum konusunda yanılmış olduğumu düşündüm. Geri dönecektim ki boğuk sesli birisi:

"Sesim sende mi?" dedi.

Soru şaşırtıcıydı. Bakındım... Sağımda, solumda, karşımda kimsecikler yoktu. Soru yinelendi:

"Sesim sende mi?"

Önüme baktım o zaman. İki üç adım ötemde, yerde bir kurbağa duruyordu. Yüzü bana dönüktü. Elektrik ışığında, patlak gözleri uykulu görünüyordu.

"Konuşan sen misin?" dedim.

"Kim olacaktı ya?" dedi.

Onu güçlükle duyuyordum. Gözleri uykulu görünen kurbağanın sesi yorgundu. Ne söyleyeceğimi bilmez bir hâldeydim. Tek sözcük döküldü ağızımdan:

"Anlayamadım!"

"Sesimin sende olduğunu sanıyorum. Senin evin ışıklıydı ben öterken. Onu istemeye geldim. Sesimin bir insanın usunda yaşamasını istemiyorum. Bana sesimi verir misin?"

Yanıt veremedim. Şaşkın şaşkın gözlerine bakıp kaldım...

(...)

Abbas CILGA
(Kısaltılmıştır.)

1 - 7. soruları metne göre cevaplayınız.

1. Anlatıcının kapısını tıklatan kimdir?
A. Kaplumbağa B. Kurbağa C. Çocuk D. Kedi
2. Kurbağa, anlatıcıdan ne istiyor?
A. Yiyecek B. Su C. Sesini D. Para
3. Anlatıcı, kapıyı açıp karşısında kurbağayı görünce ne yapıyor?
A. Korkuyor. B. Seviniyor. C. Heyecanlanıyor. D. Şaşıyor.
4. Kurbağanın, sesini anlatıcının aldığını düşünmesinin nedeni nedir?
 A. Öterken sadece onun evinin ışığının yandığını görmesidir.
B. Öterken sadece onun kendi sesini dinlediğini sanmasıdır.
C. Anlatıcının daha önce başka kurbağalarının sesini aldığını bilmesidir.
D. Sesini daha önce birkaç kez ona ödünç vermesidir.

5. Metinde, nokta, virgöl, üç nokta, soru işareti ve ünlem işaretinin kullanıldığı cümlelere birer örnek yazınız. Bu noktalama işaretlerinin cümlede hangi amaçla kullanıldığını altlarındaki yazma alanına yazınız.

Nokta (.)

Hafta sonu tatilinde köye gideceğiz.

Kullanım amacı

Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta konulur.

Virgöl (,)

Bakkaldan 1 ekmeğe, 2 kg soğan, biraz şeker ve 1 kutu çay aldım.

Kullanım amacı

Eş görevli sözcük ve kelime gruplarını ayırmak için kullanılır.

Üç nokta (...)

Çocukken başıma gelenleri düşünüyorum da...

Kullanım amacı

Tamamlanmamış cümlelerin sonuna konulur.

Ünlem (!)

Hey ! Buraya bakarmısın?

Kullanım amacı

Seslenme ve hitap sözlerinden sonra ünlem kullanılır.

6. "Uzun, büyük, ileri, cevap, arka, önce" kelimelerinin zıt anlamlılarını metinde bulunuz. Bunları metindekilerinden farklı birer cümlede kullanarak cümlelerinizi yazınız.

Kelimeler	Zıt anlamlıları	Cümlelerim
uzun	kısa	Kısa boylu çubuğu çeken kaleci olsun.
büyük	küçük	Küçük bir parça kağıt verebilirmisin?
ileri	geri	Geri geri giderken çok dikkatli olmalıyız.
cevap	yanıt	Öğretmene bir soru sordum. Hemen yanıtladı.
arka	ön	Çocuklar ön koltukta oturmamalıdır.
önce	sonra	Ödev bittikten sonra sinemaya gideceğim.

7. "Sesini Arayan Kurbağa" metninden eş anlamlısı olan kelimeler belirleyiniz. Bu kelimeleri aynı cümlede kullanınız. Cümlenin anlamında değişme olup olmadığını açıklayınız.

Örnek

"Onu **güçlkle** duyuyordum."

Onu **zor** duyuyordum

Onun sesini **duydum**.

Onun sesini **isittim**.

Caddede çok **taşıit** var.

Caddede çok **arac** var.

Sürekli hapşırıyorum.

Daima hapşırıyorum.

Anlam değişmiyor.

8. "Çocuk Dünyası" temasındaki yazma çalışmalarınızdan birini seçiniz. Bu çalışmadaki süreçlerde neler yaptığınızı yazınız.

Hazırlık ve konu belirleme:

Metnin yazım süreci:

Metnin düzenlenmesi:

Metnin paylaşılması:

Okuyucuların tepkileri: